

Handläggare
Hans Wallöf
Telefon: 08-508 08 516

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2016-10-20

Svar på remiss angående motion (2016:49) om åldersbedömning av s.k. ensamkommande flyktingbarn

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
stadsdelsdirektör

Susanna Kiesel
avdelningschef

Sammanfattning

Rickard Wall (-) har i fullmäktige motionerat om åldersbedömning av ensamkommande barn. Rickard Wall menar att Sverige har haft det mest generösa mottagandet av asylsökande ensamkommande flyktingbarn och varit minst noggrann i nära nog hela världen med att försöka ta fram en trolig ålder på de ensamkommande barnen med till exempel medicinsk åldersbedömning. Rickard Wall ser signaler på att ett flertal kommuner är på väg att själva börja genomföra åldersbedömning av ensamkommande barn. Han menar att även Stockholms stad obligatoriskt ska åldersbedöma de ensamkommande barn som staden tar emot.

Förvaltningen anser inte att åldersbedömning av ensamkommande barn och ungdomar är en uppgift för Stockholms stad. Frågan om åldersbedömning i samband med asylprocessen bör även fortsättningsvis vara en uppgift för staten.

Bakgrund

År 2014 utgjorde de ensamkommande flyktingbarnen ca 8 procent av samtliga asylsökande i Sverige. Under 2015 var andelen 25

procent med en stark koncentration till årskullarna 16 och 17 år. Det ensamkommande barnet uppger sin ålder vid kontakten med Migrationsverket som i regel accepterar denna. När det ensamkommande barnet mottas i en kommun är det inget som hindrar kommunen från att göra en egen åldersbedömning av barnet och handla utifrån bedömningen. Av olika skäl har kommuner hittills sällan utfört egna åldersbedömningar.

Ärendet

Rickard Wall (-) har i fullmäktige motionerat om åldersbedömning av ensamkommande barn. Rickard Wall menar att Sverige har haft det mest generösa mottagandet av asylsökande ensamkommande flyktingbarn och varit minst noggrann i nära nog hela världen med att försöka ta fram en trolig ålder på de ensamkommande barnen med till exempel medicinsk åldersbedömning. Rickard Wall ser signaler på att ett flertal kommuner är på väg att själva börja genomföra åldersbedömning av ensamkommande barn. Han menar att även Stockholm stad obligatoriskt ska åldersbedöma de ensamkommande barn som staden tar emot.

Rickard Wall anser att en obligatorisk åldersbedömning av ensamkommande flyktingbarn utförd av Stockholms stad skulle omklassificera betydligt fler personer än vad som behövs för att stadens budget ska gå med plus. Därtill kommer övriga fördelar med att separera ett betydande antal vuxna från att bo tillsammans med barn. Utifrån principen om att hellre fria än fälla föreslår Rickard Wall att alla s.k. ensamkommande barn som inte bedöms vara 20 år eller äldre ska fortsatt omfattas av de villkor som gäller för minderåriga.

I motionen till fullmäktige föreslår Rickard Wall

- att Stockholms stad snarast gör åldersbedömning av s.k. ensamkommande flyktingbarn som man tar emot obligatorisk
- att individer som bedöms vara 20 år eller äldre inte ska omfattas av det system av förmåner vad avser boende med mera som minderåriga kommer i åtnjutande av
- att implementering av eventuella kommande metoder för åldersbedömning som kan minska osäkerhetsmarginalerna företas i förekommande fall skyndsamt
- att minskade osäkerhetsmarginaler till följd av nya bedömningsmetoder ges genomslag i form av sänkning av golvet om 20 år ovan

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har begärt stadsdelsnämndens yttrande angående motion (2016:49) av Rickard Wall (-) om åldersbedömning av s.k. ensamkommande flyktingbarn. Svarstiden sträcker sig till den 28 oktober 2016. Övriga remissinstanser är stadsdelsnämnderna Bromma och Hägersten-Liljeholmen, socialnämnden, stadsledningskontoret, Barnläkarföreningen, Rädda Barnen och Röda Korset.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har beretts inom avdelning Social omsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Frågan om en asylsökande person är under eller över 18 år är av stor betydelse för den enskilde, inte bara när det gäller uppehållstillstånd utan även när det gäller möjlighet till stöd och boende samt skolgång. Barn och ungdomar har särskilda rättigheter enligt bland annat FN:s konvention om barnets rättigheter och socialtjänstlagen. Ur ett barnperspektiv är det olämpligt att ensamkommande barn och ungdomar bor tillsammans med vuxna personer som söker asyl. Resurser avsatta för barn och ungdomar ska inte heller gå till vuxna asylsökande.

I de fall det råder tveksamhet om åldern hos en asylsökande person kan det vara angeläget att genomföra en medicinsk åldersbedömning. Förvaltningen anser emellertid inte att det är en uppgift för Stockholms stad. Frågan om åldersbedömning i samband med en rättssäker asylprocess bör även fortsättningsvis vara en uppgift och ett ansvar för staten och inte en fråga för enskilda kommuner.

Förvaltningen konstaterar att olika myndigheter fått uppdrag av regeringen i frågan om åldersbedömningar. I Migrationsverkets regleringsbrev för 2016 har myndigheten fått i uppdrag att i ökad utsträckning bedöma åldern för ensamkommande barn och ungdomar vid registrering och prövning. Rättsmedicinalverket fick i maj i år i uppdrag att skyndsamt påbörja genomförandet av medicinska åldersbedömningar av personer som söker uppehållstillstånd i Sverige (Ju2016/03931/Å). I uppdraget ingår att ta fram en process för hur och med vilka metoder åldersbedömningar ska genomföras. Rättsmedicinalverket ska särskilt beakta krav på vetenskaplighet, beprövad erfarenhet, en rättssäker process och beaktande av barns rättigheter. I juli fick

Socialstyrelsen i uppdrag att fördjupa kunskapen om magnetkameraundersökning som metod för medicinska åldersbedömningar av 18-årsgränsen inom ramen för ansökningar om uppehållstillstånd och brottmålsprocessen (S2016/04832/FS). Uppdraget ska samordnas med det arbete som görs inom ramen för Rättsmedicinalverkets uppdrag och i samråd med Migrationsverket, Åklagarmyndigheten och andra berörda myndigheter.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Bilaga

1. Motion av Rickard Wall (-) om åldersbedömning av sk ensamkommande flyktingbarn